

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Pers en Voorlichting

PERSCOMMUNIQUE nr. 113/05

15 december 2005

Arrest van het Hof van Justitie in de zaken C-66/02 en C-148/04

Italië / Commissie van de Europese Gemeenschappen

Unicredito Italiano / Agenzia delle Entrate, Ufficio di Genova 1

**HET HOF BEVESTIGT DE BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE VOLGENS
WELKE DE STEUN VOOR DE ITALIAANSE BANKSECTOR ONVERENIGBAAR
IS MET DE GEMEENSCHAPPELIJKE MARKT**

De steun kan het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloeden en de mededinging vervalsen

In de jaren 90 hebben de Italiaanse autoriteiten een proces van privatisering van het Italiaanse banksysteem ingeleid¹. In het kader van deze hervorming hebben zij wet nr. 461/98² aangenomen om de herstructurering en consolidatie van de banksector te bevorderen. Bij decreto legislativo nr. 153/99 tot uitvoering van deze wet zijn belastingvoordelen ingevoerd voor bepaalde herstructureringen van de banken.

Bij beschikking van 11 december 2001³ stelde de Commissie vast dat de Italiaanse wetgeving een steunregeling had ingesteld die onverenigbaar is met de gemeenschappelijke markt. Zij gelastte de terugvordering van de onwettige steun. De banken die de steun hadden ontvangen, moesten een bedrag betalen dat overeenkomt met de belasting die zij op grond van de steunregeling niet hadden betaald⁴.

¹ Wet nr. 218 van 30 juli 1990 houdende bepalingen tot herstructurering en versterking van het vermogen van de publiekrechtelijke kredietinstellingen (GURI nr. 182 van 6 augustus 1990).

² Wet nr. 461 van 23 december 1998 houdende delegatie van bevoegdheden aan de regering voor de reorganisatie van de burgerrechtelijke en fiscale regeling voor de instellingen bedoeld in artikel 11, lid 1, van decreto legislativo nr. 356 van 20 november 1990, en van de fiscale regeling voor de herstructurering van banken (GURI nr. 4 van 7 januari 1999).

³ Beschikking 2002/581/EG (PB 2002, L 184, blz. 27).

⁴ Decreto legge nr. 282 van 24 december 2002 houdende spoedeisende maatregelen op het gebied van de nakoming van communautaire en fiscale verplichtingen, heffing en boekhoudprocedures (GURI nr. 301 van

Italië heeft het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen verzocht om nietigverklaring van de beschikking van de Commissie (zaak C-66/02). Het stelde onder meer dat de betrokken maatregelen geen steunmaatregelen waren, aangezien zij niet hebben geleid tot een overdracht van middelen van de staat, zij niet selectief, maar algemeen zijn, en zij het handelsverkeer tussen de lidstaten niet ongunstig beïnvloeden noch de mededinging vervalsen.

De Commissione tributaria provinciale di Genova heeft het Hof van Justitie verzocht om een prejudiciële beslissing (zaak C-148/04) in een geding tussen een Italiaanse bank, Unicredito Italiano, en Agenzia delle Entrate, Ufficio Genova 1, betreffende de afwijzing van een verzoek van de bank om terugbetaling van 244 712 646,05 euro die zij had betaald wegens het in de aanslagjaren 1998 tot en met 2000 genoten belastingvoordeel. De verwijzende rechter vroeg het Hof of de beschikking van de Commissie geldig is en of de nationale wet die de terugbetaling van de steun voorschrijft, strookt met de communautaire bepalingen en de beginselen van bescherming van het gewettigd vertrouwen, rechtszekerheid en evenredigheid.

Het Hof herinnert er allereerst aan dat een belastingmaatregel waarbij geen staatsmiddelen worden overgedragen, maar die de financiële situatie van de begunstigden verbetert ten opzichte van de andere belastingplichtigen, een steunmaatregel is in de zin van het EG-Verdrag.

De betrokken maatregelen zijn belastingvoordelen die worden bekostigd met staatsmiddelen, en leveren dus een dergelijke steunmaatregel op.

Vervolgens wijst het Hof erop dat het EG-Verdrag selectieve steunmaatregelen, die bepaalde ondernemingen begunstigen, verbiedt. Een steunmaatregel kan zelfs selectief zijn wanneer hij een gehele economische sector betreft.

De Italiaanse belastingmaatregelen gelden voor ondernemingen die bepaalde transacties in de banksector verrichten en komen niet ten goede aan ondernemingen van andere sectoren van de economie. Zij zijn dus selectief. Bovendien kan het concurrentievoordeel dat de maatregelen de in Italië gevestigde marktdeelnemers bieden, de penetratie van de Italiaanse markt door ondernemingen uit andere lidstaten bemoeilijken, en de penetratie van andere markten door in Italië gevestigde ondernemingen vergemakkelijken. De betrokken belastingmaatregelen kunnen dan ook het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloeden en de mededinging vervalsen.

Ten slotte onderzoekt het Hof of de steunmaatregelen de verwezenlijking van een belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang bevorderen of de ontwikkeling van bepaalde vormen van bedrijvigheid vergemakkelijken.

Het stelt vast dat de maatregelen er in wezen toe strekken het concurrentievermogen van de in Italië gevestigde marktdeelnemers te verbeteren, teneinde hun concurrentiepositie in de interne markt te versterken. Bovendien kan een door een lidstaat ingeleid privatiseringsproces als zodanig niet worden geacht een project van gemeenschappelijk Europees belang te zijn.

Daar de Italiaanse maatregelen bedoeld zijn om de positie van de begunstigden te versterken ten opzichte van de concurrenten die geen beroep kunnen doen op de maatregelen, stelt het

Hof verder vast dat de onderzochte steunregeling niet ziet op de ontwikkeling van de bankactiviteit in het algemeen.

Bijgevolg verwerpt het Hof het beroep van Italië.

Wat de prejudiciële vragen van de Commissione tributaria provinciale di Genova betreft, is het Hof van oordeel dat **uit het onderzoek daarvan niet is gebleken van feiten of omstandigheden die de geldigheid van de beschikking van de Commissie kunnen aantasten.**

De nationale maatregel tot uitvoering van de beschikking van de Commissie, die de terugbetaling van de steun voorschrijft, zou volgens het Hof onwettig zijn indien de beschikking van de Commissie zou indruisen tegen een regel van gemeenschapsrecht. Dat is hier echter niet het geval.

Het Hof concludeert dat **de nationale maatregel tot uitvoering van de beschikking van de Commissie dus verenigbaar is met de gemeenschapsbepalingen inzake steunmaatregelen en met het vertrouwens-, het rechtszekerheids- en het evenredigheidsbeginsel.**

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

Beschikbare talen: EN, FR, DE, ES, IT, NL, PL

De volledige tekst van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de internetpagina van het Hof

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=nl>

vanaf ongeveer 12.00 uur.

Voor nadere informatie wende men zich tot de heer Stefaan Van der Jeught.

Tel: 00 352 4303 2170 Fax: 00 352 4303 3656